

RAADSVOORSTEL:

2008-2009

Ons kenmerk: OS 09.1899157

Registratienummer : GR 09.

Ingekomen op :

Onderwerp: Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk

Groningen,

Aan de raad,

Kansen voor jonge kinderen.*Toekomstperspectieven en kansen die harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in Groningen kan bieden.*

Voor u ligt het richtinggevend kader harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Deze bevat de beleidsuitgangspunten voor de harmonisatie in Groningen. We vragen uw raad deze beleidsuitgangspunten vast te stellen. Na vaststelling door de raad zullen wij deze beleidsuitgangspunten verder uitwerken in een uitvoeringsplan. Bij deze uitwerking zullen we de partners uit het veld weer nauw betrekken en gezamenlijk zullen we zoeken naar de meest ideale vorm van harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in Groningen. Het uitvoeringsplan zal vanaf augustus 2010 in werking treden.

Inleiding.

In Groningen komt bijna de helft van de jonge kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar in aanraking met peuterspeelzaalwerk. Ruim een derde van de kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar gaat naar de kinderopvang. Circa 13 procent van de kinderen die naar de peuterspeelzaal gaat, gaat ook nog naar de kinderopvang (zie bijlage I). Ouders vinden het belangrijk dat hun kind met andere kinderen kan spelen, gestimuleerd wordt in de ontwikkeling en een goede voorbereiding krijgt op het basisonderwijs. Daarnaast willen ze werk en zorg goed met elkaar kunnen combineren. Maar is een onderscheid in peuterspeelzaalwerk en kinderopvang nog wel zo handig?

Wij vinden het belangrijk dat ouders hun kind naar een kwalitatief goede plek brengen, waar opvang en ontwikkelingsstimulering of educatie hand in hand gaan. Een plek van waaruit alle kinderen de kans krijgen zich te ontwikkelen en kinderen gemakkelijk kunnen overstappen naar het basisonderwijs. Veel kinderen hebben baat bij een ontwikkelingsprogramma en daarom is voldoende en gedifferentieerd aanbod in onze stad noodzakelijk. Een aanbod dat uitdagend is voor kinderen, waar achterstanden in taal of ontwikkeling zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en

opgepakt met een goed vve¹ aanbod. Een aanbod dat ook ouders iets te kiezen geeft. Het belang van goede basisvoorzieningen voor alle jonge kinderen en het vroegtijdig signaleren en het oppakken van taal- en ontwikkelingsachterstanden onderstreepten we al in ons Integraal Jeugdbeleid en de Lokaal Educatieve Agenda. Maar zowel landelijke als lokale ontwikkelingen maken dat we onze doelen, uitgangspunten en maatregelen voor de periode na 2010 moeten aanscherpen om op de ontwikkelingen te kunnen inspelen. We willen nieuw beleid maken, gericht op onze jongste burgers, waarin de wensen van het Rijk en lokale ontwikkelingen samenkomen.

De belangrijkste aanleidingen die vragen om aanpassing van de huidige voorschoolse voorzieningen vatten we als volgt samen:

- de opdracht van het Rijk om 100% van de doelgroep te bereiken met vve;
- de (verwachte) terugloop in het gebruik van de peuterspeelzalen en de (verwachte) groei van de kinderopvang;
- segregatie van kinderen van werkende en niet-werkende ouders;
- de wens tot kwaliteitsverbetering en een gelijkwaardig aanbod van voorschoolse voorzieningen;
- de wens voor doorgaande (pedagogische) lijnen en inbedding in de zorgstructuur;
- de behoefte van ouders aan een flexibel (voorschools) aanbod.

Deze aanleidingen komen voort uit voorgenomen rijksbeleid en lokale trends en ontwikkelingen.

Voorgenomen rijksbeleid.

Het kabinet wil de wet- en regelgeving van alle voorschoolse voorzieningen beter op elkaar afstemmen en dit vastleggen in een zogenaamde Harmonisatiewet (augustus 2010). Met andere woorden: de overheid wil een nauwere samenwerking tussen peuterspeelzalen, kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie (vve), met behoud van diversiteit en keuzevrijheid voor ouders. Deze harmonisatie wil ze fasegewijs inzetten.

In deze kabinetsperiode betekent harmonisatie in de eerste plaats dat de kwaliteit van peuterspeelzalen toegroeit naar die van de kinderopvang, dat peuterspeelzalen toegankelijk blijven voor doelgroepkinderen en dat de voorschoolse educatie op orde wordt gebracht.

Vooruitlopend op de nieuwe wet heeft het Rijk beleidsacties geformuleerd die richting geven aan deze harmonisatie. Kort samengevat gaat het hierbij om:

- Het uitrollen van vroegschoolse educatie (vve) over grote delen van het peuterspeelzaalwerk en kinderopvang, met als doel het doelgroepbereik te vergroten naar 100% vanaf 2011. Het Rijk verwacht van de gemeente dat zij segregatie zoveel mogelijk tegengaat en dat zij met kinderopvang, peuterspeelzaal en school afspraken maakt die leiden tot een optimaal bereik van doelgroepkinderen.
- Het realiseren van lage financiële drempels voor (doelgroep)ouders, zodat hun (doelgroep)kinderen eenvoudig kunnen deelnemen aan voorschoolse educatie

¹ vve staat voor voor – en vroegschoolse educatie en betreft (effectief bewezen) programma's gericht op het bevorderen van de ontwikkeling van jonge kinderen (2 tot 6 jaar). Deze programma's zijn oorspronkelijk ontwikkeld ter voorkoming van ontwikkelingsachterstanden van jonge kinderen maar kunnen breder (als verrijking) worden ingezet.

(vve). Het ministerie stelt extra middelen beschikbaar om de ouderbijdrage van deze ouders op een vergelijkbaar tarief van kinderopvang te brengen.

- Het verhogen van de basiskwaliteit² van peuterspeelzaalwerk en inrichting van één landelijk kwaliteitskader. Het toezicht wordt daarbij in lijn met de toezichtbeginselen voor de kinderopvang gebracht. Van gemeenten wordt verwacht dat zij de huidige uitgaven blijven investeren in de voorschoolse voorzieningen (0-4 jaar). Zo kan ook de toegankelijkheid van peuterspeelzaalwerk gewaarborgd blijven voor kinderen die niet in aanmerking komen voor voorschoolse educatie. Daarnaast krijgt de gemeente, via het gemeentefonds, vanaf 2010 extra middelen om hun peuterspeelzalen aan de nieuwe kwaliteitseisen te laten voldoen.³
- Het stimuleren van de samenwerking tussen kinderopvangorganisaties, peuterspeelzalen en basisonderwijs. Het Rijk stelt via een stimuleringsmaatregel (rechtstreeks aan bovengenoemde organisaties) middelen beschikbaar voor samenwerkingsexperimenten gericht op het versterken van de (pedagogische) kwaliteit⁴ en het vergroten van het bereik van het vve-aanbod.

Trends en ontwikkelingen.

De afgelopen jaren hebben zich een aantal belangrijke trends ingezet, waarvan de verwachting is dat deze zich zullen voortzetten. Ze zijn belangrijk voor de ontwikkeling van nieuw beleid en daarom noemen we ze hier kort samengevat:

- Forse groei van de kinderopvang (een groei van 15% t.o.v. 2006). In Groningen zijn inmiddels 80 locaties kinderdagopvang. Deze snelle groei maakt het instellingen moeilijk (goed) personeel en geschikte ruimtes te vinden.
- Een daling in de bezettingsgraad van het peuterspeelzaalwerk (5% in één jaar, inclusief de vve-zalen). Gevolgen hiervan zijn ondercapaciteit van leidsters en ruimten. Twee belangrijke oorzaken liggen hieraan ten grondslag: het peuterspeelzaalwerk kan door de huidige subsidiesystematiek niet flexibel genoeg tegemoet komen aan wensen en behoeften van ouders; de kinderopvang is voor een groter deel van de ouders goedkoper geworden dan peuterspeelzaalwerk.
- De huidige scheiding tussen peuterspeelzaalwerk en kinderopvang werkt segregatie in de hand. De kinderen van werkende ouders gaan voornamelijk naar de kinderopvang en kinderen waarvan de ouders niet beiden werken gaan

² Ambitieniveau 1: twee leidsters op een groep van 16 kinderen, waarvan minimaal één op spw -3 niveau of equivalent.

³ De kwaliteit van de Groningse peuterspeelzalen ligt al op ambitieniveau 1: één spw -3 geschoolde leidster en een groepshulp (maatschappelijke baan) op een groep van maximaal 15 kinderen. Deze kwaliteitseisen zijn vastgelegd in de verordening peuterspeelzaalwerk en in het toetsingskader peuterspeelzaalwerk dat de GGD Groningen gebruikt bij de tweejaarlijkse inspectie van het peuterspeelzaalwerk.

⁴ Het Rijk stelt geen financiële middelen ter beschikking voor een kwaliteitsverbetering van de kinderdagopvang. De basiskwaliteit van de kinderdagopvang is gegarandeerd in de Wet Kinderopvang. Hierin is vastgelegd aan welke kwaliteitscriteria de kinderdagopvang moet voldoen en de wijze waarop de GGD deze kwaliteit moet bewaken middels jaarlijkse inspecties.

voornamelijk naar de peuterspeelzaal. Het opleidingsniveau en het inkomen liggen hier gemiddeld ook lager⁵.

- Een verschuiving van doelgroepkinderen van peuterspeelzaal naar kinderopvang doordat ouders op een verplicht traject gericht op werk of opleiding worden gezet.
- Toegenomen professionalisering van het peuterspeelzaalwerk. In onze stad wordt vanaf 2008 op 22 van de 34 locaties een variant van een vve programma aangeboden. Op deze locaties wordt gewerkt met twee geschoolde leidsters en er wordt gewerkt aan het creëren van doorgaande lijnen met het basisonderwijs.
- Belangstelling voor vve vanuit de kinderopvang. De SKSG, de grootste aanbieder van kinderdagopvang in de stad Groningen, heeft de keuze gemaakt haar leidsters te professionaliseren en zoveel mogelijk in doorgaande lijn met het onderwijs te kiezen voor een ontwikkelingsgericht programma. Ook andere instellingen hebben hun interesse kenbaar gemaakt. Daarnaast wordt landelijk gewerkt aan een curriculum voor de kinderopvang (pedagogisch kader kinderopvang).
- Op een aantal plekken vindt op organisatorisch en inhoudelijk niveau samenwerking plaats tussen kinderopvanginstellingen en het peuterspeelzaalwerk. Hierbij kan gedacht worden aan het delen van elkaars ruimten of het vanuit de kinderopvang laten deelnemen van kinderen aan het peuterspeelzaalprogramma. Hierbij moet opgemerkt worden dat ouders zowel de prijs voor de kinderopvang als het peuterspeelzaaltarief moeten betalen omdat er (nog) geen sprake is van bijvoorbeeld combi-contracten. Door kinderopvang en peuterspeelzaalwerk organisatorisch te combineren kunnen deze ouders wel profiteren van de voordelen van beide werksoorten.
- Tenslotte experimenteert De COP groep vanaf september 2008, met toestemming van de gemeente, op twee à drie locaties met een geïntegreerd aanbod peuterspeelzaalwerk en halve dagopvang (5 uur per dag). Dit aanbod voldoet aan de Wet Kinderopvang waardoor werkende ouders gebruik kunnen maken van de kinderopvangtoeslag. De overige kinderen maken alleen gebruik van het peuterspeelzaal-deel (6 uur per week) en betalen hiervoor de afgesproken ouderbijdrage.

Andere ontwikkelingen.

Ook andere ontwikkelingen in onze stad zijn van invloed op het ontwikkelen van nieuw beleid voor de voorschoolse voorzieningen. Een belangrijke ontwikkeling is de opkomende Centra voor Jeugd en Gezin. Vanuit de Centra voor Jeugd en Gezin is bijvoorbeeld een goede toeleiding naar de voorschoolse instelling te realiseren, vooral als het gaat om moeilijk bereikbare ouders. Omgekeerd kunnen Centra voor Jeugd en Gezin tijdig inspelen op signalen vanuit de voorschoolse voorzieningen over

⁵ Landelijk onderzoek wijst uit dat de helft van de ouders die gebruik maken van peuterspeelzaalwerk in aanmerking zouden kunnen komen voor een fiscale toeslag wanneer ze gebruik zouden maken van de kinderopvang. In Groningen ligt dit percentage op circa 33%.

ontwikkelingsachterstanden of zorgbehoeften van bepaalde kinderen. Daarnaast zou hier de koppeling gemaakt kunnen worden tussen het traject voor het kind en de ouder vve, opvoedingsondersteuning en het stimuleren van de ontwikkeling van de ouder zelf (bv. laaggeletterden). Harmonisatie zou ook kunnen bijdragen in het eenvoudiger en gezamenlijk (onderwijs, peuterspeelzaal en kinderopvang) gebruik maken van de zorgstructuur zoals jeugdgezondheidszorg of bijvoorbeeld een gedragsdeskundige of logopedist.

De harmonisatie kan ook een impuls betekenen voor de Groningse Vensterscholen en de daaraan gerelateerde ontwikkelingen vanuit het onderwijsveld zelf. We noemen de ontwikkeling van de kindorganisatie voor het Openbaar Onderwijs (WMOO), dagarrangementen en combinatiefuncties. Hierdoor ontstaan mogelijkheden om niet alleen professionals breder in te zetten maar ook kinderen en ouders andere dagindelingen aan te bieden. In Groningen draait op vier scholen een pilot "verlengde schooldag"(integratie van onderwijs, opvang, zorg en vrije tijd), waarbij de aandacht nog vooral gericht is op de leeftijdsgroep 4-12 jaar. Maar er is belangstelling om ook voorschoolse voorzieningen te betrekken bij deze dagarrangementen.

Toekomstperspectieven.

We onderkennen de bovengeschetste ontwikkelingen die van belang zijn voor het maken van nieuw beleid ten behoeve van de ontwikkelingskansen voor onze jongste burgers. We willen inspelen op de in gang gezette ontwikkelingen zowel landelijk als lokaal. Concreet concluderen we dat om te voldoen aan de richtlijnen van de Harmonisatie we vooral moeten inzetten op kwaliteitsverbetering en vergroten van het bereik van ons vve-aanbod. Maar we zien ook de noodzaak om verder in te grijpen in ons voorschools aanbod (zie bijlage I). We willen de expertise en ervaring die is opgedaan in ons peuterspeelzaalwerk behouden en verspreiden. We willen zoeken naar mogelijkheden om aantrekkelijke arrangementen te maken, die goed zijn voor de ontwikkelingskansen van kinderen en tegemoetkomen aan de wensen van ouders. Dit willen we doen door de samenwerking te bevorderen, ontwikkeling van onderop te stimuleren en de relatie met andere beleidsterreinen te leggen.

Miniconferentie.

Op 24 maart 2009 hebben we met de betrokken partijen van gedachten gewisseld over de mogelijkheden die de Harmonisatie ons biedt. Het verslag van deze bijeenkomst is als bijlage bij deze brief gevoegd. Wij waren zeer verheugd met de getoonde bereidheid om samen te werken aan harmonisatie en de mogelijkheden die men daarbij voor ogen had (bv. uitwisselen en delen van kennis, ervaring, expertise, personeel, ruimte en deskundigheidsbevordering).

Ook inhoudelijk was er overeenstemming over een aantal uitgangspunten die van belang zijn voor het vormgeven van de harmonisatie in Groningen. Men was het er over eens dat de (pedagogische) kwaliteit - het ontwikkelingsgericht werken - van de voorschoolse voorzieningen centraal dient te staan. Punt van aandacht hierbij is dat "verschoolsing" van de voorschoolse voorzieningen tegengegaan moet worden. Ook was men het er over eens dat alle jonge kinderen in Groningen gelijke kansen moeten krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. Dit betekent dat alle kinderen gebruik moeten kunnen maken van de voorschoolse voorzieningen, maar dat voor kinderen met een (dreigende) ontwikkelingsachterstand een extra aanbod van voor- en

vroegschoolse educatie (vve) gecombineerd met een aanbod opvoedingsondersteuning voor ouders beschikbaar dient te zijn.

Van groot belang bij de verdere invulling van de harmonisatie vindt men het versterken van de doorgaande ontwikkelingslijn tussen voorschoolse voorzieningen en van voorschoolse voorzieningen naar het basisonderwijs; en een betere inbedding van de voorschoolse voorzieningen in de bestaande zorgstructuur voor jonge kinderen (t.b.v. doorverwijzing en vroegtijdige signalering van ontwikkelingsachterstanden).

Voor ouders acht men het van belang dat ze een grote keuzevrijheid hebben zodat ze hun eigen dagarrangementen kunnen samenstellen. Het aanbod aan voorschoolse voorzieningen dient dan ook divers en betaalbaar te zijn voor alle ouders. Dit voorkomt ook segregatie van kinderen met een verschillende etnische, sociaal economische (werkende en niet werkende ouders) achtergrond.

Tot slot wijzen meerdere deelnemers er op dat we in Groningen binnen de Vensterscholen al veel ervaring opgedaan hebben met samenwerking. Het is dan ook goed om bij de verdere invulling van harmonisatie aan te sluiten bij de Vensterscholen en het aanbod van voorschoolse voorzieningen af te stemmen op wat nodig is in de afzonderlijke wijken.

Visie en streefdoelen.

Bij het formuleren van onze ambitie, visie en doelen hebben we gebruik gemaakt van de inbreng van de partners tijdens de miniconferentie. Onze ambitie stemt overeen met de ambitie van onze partners. Deze ambitie luidt:

Groningen, een stad waar alle jonge kinderen gelijke kansen krijgen om zich optimaal te ontwikkelen.

We hebben de ambitie om alle jonge kinderen te bereiken met een kwalitatief hoogwaardig voorschools aanbod.

Het doel van harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in Groningen is het vergroten van de ontwikkelingskansen van alle jonge kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar, maar vooral ook van jonge kinderen met kans op ontwikkelingsachterstanden. Om dit doel te bereiken zullen we een zodanig aanbod beschikbaar stellen dat:

- vanaf 2011 alle kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar met een ontwikkelingsachterstand gebruik kunnen maken van een kwalitatief hoogwaardig vve-programma;
- vanaf 2011 alle kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar gebruik kunnen maken van een kwalitatief hoogwaardig voorschools aanbod waarin educatie, opvang en zorg geïntegreerd zijn.

We willen de vorenstaande doelen bereiken door:

- het voor- en vroegschoolse aanbod (vve) en het educatieve aanbod (het huidige peuterspeelzaalwerk) kwalitatief te versterken;
- het bovenstaande aanbod, waar nodig, uit te breiden naar de kinderdagopvang;
- het aanbod financieel (en anderszins) toegankelijk te maken voor alle kinderen van 2-4 jaar;

- de kwaliteit van het huidige peuterspeelzaalwerk gelijk te trekken aan de kindervang (ambitieniveau 2, 2 geschoolde leidsters op een groep);
- de doorlopende ontwikkelingslijn van de voorschoolse voorzieningen naar het basisonderwijs inhoudelijk en organisatorisch te versterken en de voorschoolse voorzieningen beter in te bedden in de zorgstructuur;
- vanuit de lokale overheid aanbieders van voorschoolse voorzieningen te stimuleren om in onderlinge samenwerking arrangementen (opvang, educatie, zorg en opvoedingsondersteuning) te ontwikkelen.

Om ons doel te realiseren willen we toegroeien naar kwalitatief hoogwaardige pedagogische basisvoorziening in de wijk voor alle kinderen van 0-15 jaar. Hierbinnen zal de voorziening voor kinderen van 0-6 jaar haar eigen identiteit hebben, gebaseerd op ontwikkelingsgericht spelen. De grondstructuur voor deze basisvoorziening is in Groningen eerder gelegd met de ontwikkeling van de Vensterscholen.

Onder een pedagogische basisvoorziening verstaan wij een geïntegreerd aanbod van voorschoolse educatie, onderwijs, opvang, zorg en vrije tijd in een wijk of buurt. Hierbinnen is sprake van doorgaande pedagogische en organisatorische lijnen. Het aanbod is gericht op het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen en het betrekken van ouders bij de opvoeding van hun kinderen. Centrale elementen zijn: spelen, leren, preventief werken, vroeg signaleren van ontwikkelingsachterstanden en extra inzet voor groepen die meer aandacht nodig hebben. De betrokken partners op de terreinen opvang, peuterspeelzaalwerk, onderwijs, vrije tijd en zorg beslissen met elkaar hoe zij de samenwerking en aansturing vorm willen geven.

De pedagogische basisvoorziening is een pedagogisch netwerk waarbinnen betrokken partners afspraken maken over inhoudelijke en organisatorische doorgaande ontwikkelingslijnen. De voorschoolse voorzieningen zijn ingebed in de sociale infrastructuur op wijkniveau (de samenwerkingsverbanden van de Vensterscholen en de zorgstructuur) en sluiten aan bij de specifieke behoeften die leven in de afzonderlijke wijken. Soms kan de pedagogische basisvoorziening fysiek in de wijk aanwezig zijn (bv. een Vensterschool met een voorschoolse voorziening). Deze fysieke variant zal vaker voorkomen in wijken waar veel kinderen wonen die de kans lopen op een ontwikkelingsachterstand.

De basisvoorzieningen bieden diversiteit in het aanbod. Belangrijke uitgangspunten zijn flexibiliteit, eigenheid (geen eenheidsworst) en kleinschaligheid. Het concept is flexibel en speelt vraaggericht in op de wensen van ouders. Voor ouders is er sprake van eenduidigheid in regelgeving en financiering. Er is geen onderscheid meer in peuterspeelzaalwerk en kinderdagopvang. Ouders kunnen keuzes maken uit arrangementen voor hun peuter.

Uitvoeringsstructuur.

Om de weg te bepalen waarlangs we de gestelde doelen willen bereiken is het op de eerste plaats belangrijk om de doelen verder te concretiseren.

Voor- en vroegschoolse educatie.

De volgende kwaliteitscriteria verbinden wij aan ons streven om vanaf 2011 alle kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar met een ontwikkelingsachterstand een kwalitatief hoogwaardig vve programma aan te kunnen bieden:

- alle kinderen (2-4 jaar) met een (dreigende) ontwikkelingsachterstand nemen deel aan een erkend, financieel toegankelijk vve programma gedurende 4 dagdelen (12 uur) per week;
- de groep bestaat uit maximaal 16 kinderen waarvan 50% doelgroepkinderen;
- de groep wordt begeleid door minimaal twee geschoolde leidsters waarvan één ingezet wordt als tutor;
- er is sprake van een pedagogische en programmatische doorgaande lijn van voorschoolse voorzieningen naar het basisonderwijs;
- de voorschoolse voorzieningen in een wijk werken onderling samen gericht op het bieden van arrangementen ontwikkelingsstimulering, opvoedingsondersteuning en zorg voor kinderen en hun ouders;
- er sprake is van een intensieve samenwerking met de bestaande zorgstructuur (consultatiebureau en CJG) ten behoeve van vroegtijdige signalering en wederzijdse doorverwijzing;
- ouders worden betrokken door het tegelijkertijd aanbieden van een ouderprogramma (gericht op opvoedingsondersteuning, ontwikkelingsstimulering en/of eigen ontwikkeling van ouders, bijvoorbeeld als het gaat om laaggeletterden).

Educatie, opvang en zorg.

De volgende kwaliteitscriteria verbinden wij aan ons streven om vanaf 2011 alle kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar een kwalitatief hoogwaardig voorschools aanbod te kunnen bieden waarin educatie, opvang en zorg geïntegreerd zijn:

- alle kinderen (2-4 jaar) kunnen deelnemen aan een kwalitatief hoogwaardig en financieel toegankelijk ontwikkelingsgericht programma gedurende minimaal 2 dagdelen (6 uur) per week;
- de groep bestaat uit maximaal 16 kinderen;
- de groep wordt begeleid door minimaal twee geschoolde leidsters;
- er is sprake van een doorgaande ontwikkelingslijn van voorschoolse voorzieningen naar het basisonderwijs;
- de voorschoolse voorzieningen in een wijk werken onderling samen gericht op het bieden van arrangementen ontwikkelingsstimulering, opvang en zorg;
- de voorschoolse voorzieningen werken samen met de bestaande zorgstructuren voor wederzijdse doorverwijzing en vroegsignalering;
- ouders worden betrokken bij de opvoeding van hun kinderen.

In het uitvoeringsplan zullen we beschrijven hoe we deze subdoelen willen bereiken. We zullen meerdere uitvoeringsscenario's beschrijven en per scenario de inhoudelijke, organisatorische en financiële implicaties in beeld brengen. Het uitwerken van de verschillende scenario's willen we in nauwe samenwerking met betrokken partners in het veld doen. Randvoorwaarden daarbij zijn aansluiting bij de Centra voor Jeugd- en Gezin en bij de Vensterschoolontwikkeling.

Het uitvoeringsplan zal in het voorjaar van 2010 voorgelegd worden aan de raad met de vraag om aan te geven welk scenario we gaan uitvoeren.

Rol gemeente.

De gemeente heeft de opgave om zorg te dragen voor de implementatie van de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in Groningen vanaf augustus 2010 (geplande invoeringsdatum wet Harmonisatie). Voor deze implementatie zijn de

hier geformuleerde beleidsuitgangspunten leidend en de implementatie zal dan ook dienen te leiden tot realisatie van de gestelde doelen. We willen het veld maximaal betrekken want "draagvlak in het veld" is een eerste voorwaarde voor een duurzame implementatie.

Het bereiken van het doel om alle (jonge) kinderen gelijke kansen te geven om zich optimaal te ontwikkelen is de eerste schakel in onze keten van het integraal jeugdbeleid. Als het hier mis gaat betalen we later de rekening. We willen ons als gemeente dan ook inzetten om dit doel te bereiken. Dit willen we doen door de regie van het harmonisatieproces op ons te nemen en door de partners in het veld te stimuleren en te faciliteren om samen te werken aan het bereiken van dit doel.

We zien de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk als een stap in de goede richting. We zullen de partners in het veld optimaal betrekken bij de verdere uitwerking van het hier beschreven beleidskader.

Eén van de instrumenten waarover we als gemeente kunnen beschikken om sturing te geven aan het harmonisatieproces is het inzetten van subsidiebudgetten. We zullen de beschikbare rijksmiddelen voor voor- en vroegschoolse educatie en de gemeentelijke budgetten voor peuterspeelzaalwerk dan ook inzetten om de gestelde doelen te bereiken. Op welke wijze we de budgetten gaan herschikken (bv. bekostiging per kind op basis van een uurprijs) en welke financiële gevolgen dit heeft voor de partners in het veld zullen we verder uitwerken in een uitvoeringsplan.

Daarnaast willen we als gemeente een actieve, stimulerende rol vervullen wanneer het gaat om het stimuleren van samenwerking tussen de voorschoolse voorzieningen onderling en tussen de voorschoolse voorzieningen en het onderwijs. In de Lokaal Educatieve Agenda zullen we hierover met de schoolbesturen afspraken maken. Eenzelfde rol willen we vervullen bij het beter inbedden van de voorschoolse voorzieningen in de bestaande zorgstructuur. De wijze waarop we deze actieve rol vorm geven zullen we in overleg met het veld verder uitwerken en opnemen in het uitvoeringsplan.

Als onderdeel van onze faciliterende, ondersteunende rol willen wij op stedelijk niveau de opgebouwde kennis en expertise op het terrein van vve en basiseducatie (peuterspeelzaalwerk) bundelen en toegankelijk maken voor de partners in het veld. Ook de uitwerking hiervan zal deel uitmaken van het uitvoeringsplan.

Financiële kaders.

We kunnen op dit moment onvoldoende voorzien hoe het Rijk in de toekomst zal opereren met betrekking tot harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en welke middelen ze in dat kader beschikbaar zal stellen. Daarom nemen we de huidige beschikbare rijksmiddelen (met name voor de voor- en vroegschoolse educatie) en de huidige gemeentelijke subsidie voor het peuterspeelzaalwerk voorshands als het financiële kader waarbinnen wij onze ambities op de korte termijn willen verwezenlijken. Het betreft de volgende budgetten:

- budget voor- en vroegschoolse educatie (vve): circa € 1.312.000,--;⁶
- budget peuterspeelzaalwerk: € 1.951.000,--.⁷

Een derde financieringsbron betreft de ouderbijdrage. Aanvankelijk was financiële

⁶ Dit bedrag loopt op in de komende jaren.

⁷ De verwachting is dat via het gemeentefonds vanaf 2010 extra rijksbudget wordt toegevoegd ter verbetering van de kwaliteit van peuterspeelzaalwerk.

gelijkstelling voor alle ouders één van de rijksdoelen van de wet Harmonisatie. De verwachting is echter dat het Rijk voorlopig deze financiële gelijkstelling niet zal waarborgen. Wel stelt zij extra financiële middelen beschikbaar aan de gemeente om de ouderbijdrage van de doelgroep voor vve gelijk te stellen aan de ouderbijdrage voor de kinderopvang.

We willen als gemeente Groningen onderzoeken in hoeverre financiële gelijkstelling voor alle ouders haalbaar is en welke mogelijkheden we hebben als gemeente samen met betrokken partners. Volledige gelijkschakeling is ons ideaal.

Communicatie en planning.

In juni 2009 zullen we dit richtinggevend kader (raadsvoorstel) voorleggen aan uw raad. De uitwerking van het richtinggevend kader in een uitvoeringsplan willen we in nauw overleg met het veld doen. We hechten veel waarde aan de input van het veld vanwege hun kennis, ervaring en gedreven houding. Daarnaast willen wij ook (o.a. via internet) in gesprek gaan met ouders over hun wensen ten aanzien van het aanbod van de voorschoolse voorzieningen. Dit uitvoeringsplan zal in februari 2010 voorgelegd worden aan uw raad. Het uitvoeringsplan zal, na vaststelling door de raad, per augustus 2010 in uitvoering worden genomen.

Besluit.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. de beleidsuitgangspunten voor de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in Groningen vast te stellen;
- II. het college de opdracht te geven op grond hiervan in nauw overleg met het veld een uitvoeringsplan te ontwerpen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.